

სკოპინგის დასკვნა №18

14.04.2022

საერთო მონაცემები:

საქმიანობის დასახელება: 10 000 მ³ ჯამური მოცულობის ნავთობპროდუქტების საცავის ექსპლუატაციის პირობების ცვლილება;

საქმიანობის განმახორციელებელის დასახელება და მისამართი: შპს „სოკარ ჯორჯია პეტროლეუმი“, ქ. თბილისი, 300 არაგველის ქ, №24;

საქმიანობის განხორციელების ადგილი: ქ. თბილისი, ქიზიყის ქ. № 27;

განცხადების შემოსვლის თარიღი: 17.02.2022;

მონაცემები სკოპინგის ანგარიშის შემდგენელის შესახებ: შპს “BS Group”;

ძირითადი საპროექტო მონაცემები:

სკოპინგის დასკვნის მიღების მიზნით საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროში შპს „სოკარ ჯორჯია პეტროლეუმი“ მიერ წარმოდგენილია, ქ. თბილისში, 10 000 მ³ ჯამური მოცულობის ნავთობპროდუქტების საცავის (დამატებით 7 000 მ³ ჯამური მოცულობის ნავთობპროდუქტების საცავების მოწყობა-ექსპლუატაცია) ექსპლუატაციის პირობების ცვლილების სკოპინგის ანგარიში.

2017 წელს საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროს მიერ შპს „სოკარ ჯორჯია პეტროლეუმი“ 10 000 მ³ ჯამური მოცულობის ნავთობპროდუქტების საცავის ექსპლუატაციაზე გაცემულია №53 (11.08.2017) ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნა. აღნიშნულ პროექტზე „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ 48-ე მუხლის მე-4 ნაწილის საფუძველზე 2021 წლის 15 იანვარს გაიცა გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილება (ბრძანება №2-58).

სკოპინგის ანგარიშის მიხედვით, საწარმო მდებარეობს ქ. თბილისში, სამგორის რაიონში - შპს „სოკარ ჯორჯია პეტროლეუმი“ საკუთრებაში არსებულ არასასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების 27 444 მ² მიწის ნაკვეთზე (ს/კ 01.19.24.004.083). საპროექტო ტერიტორიის GPS - კოორდინატებია: X- 493090.32, Y- 4614893.27; X-493131.93, Y-4614927.33; X-493162.12, Y-4614824.61; X-493180.42, Y-4614795.76; X-493125.16, Y-4614766.55; X-493014.69, Y-4614756.81; X-492948.37, Y-4614752.80; X-492951.24, Y-4614781.64; X- 492962.10, Y-4614785.86; X-492963.61 Y-4614875.67. უახლოესი საცხოვრებელი სახლი საპროექტო ტერიტორიიდან დაშორებულია დაახლოებით 94 მეტრის მანძილით. დოკუმენტის მიხედვით და ელექტრონული გადამოწმების შედეგად დადგინდა, რომ საპროექტო ტერიტორიის 500-მეტრიან რადიუსში განთავსებულია სხვადასხვა ფუნქციური დატვირთვის, მათ შორის ანალოგიური ტიპის, ობიექტები (მაგ. შპს „ლუკოილ ჯორჯია“).

სკოპინგის ანგარიშში მოცემულია საქმიანობის განხორციელების ადგილის ალტერნატივის, ტექნოლოგიური ალტერნატივისა და უმოქმედობის ალტერნატივის ანალიზი. დოკუმენტის თანახმად, ვინაიდან დაგეგმილი პროექტის განხორციელების ადგილას ნავთობპროდუქტების საცავი 2017 წლიდან ფუნქციონირებს, სხვა ტერიტორიის ალტერნატივის განხილვა ეკონომიკური და გარემოსდაცვითი საკითხების გათვალისწინებით არ ჩაითვალა მიზანშეწონილად. საპროექტო რეზერვუარების ალტერნატიული ვარიანტებიდან უპირატესობა მიენიჭა ვერტიკალურ, ფოლადის

ერთკედლიან მიწისზედა რეზერვუარებს. სკოპინგის ანგარიშიდან დგინდება, რომ უმოქმედობის (ნულოვანი) ალტერნატივა უარყოფილ იქნა ეკონომიკური ფაქტორების გათვალისწინებით. მნიშვნელოვანია გზმ-ის ეტაპზე პროექტის განხორციელება დეტალურად იქნეს დასაბუთებული სოციალურ-ეკონომიკურ გარემოზე მოსალოდნელი დადებითი და ეკოლოგიურ გარემოზე მოსალოდნელი უარყოფითი ზემოქმედების ურთიერთშეწონის საფუძველზე. ამასთან, წარმოდგენილი უნდა იყოს საქმიანობის განუხორციელებლობის (უმოქმედობის) შემთხვევაში გარემოს არსებული მდგომარეობის ბუნებრივად განვითარების აღწერა. ორთქლის დამჭერი, რეკუპერაციის დანადგარების ალტერნატივებიდან შეირჩა მე-3 თაობის (ვერსია „K“) რეკუპერაციის დანადგარი (KKR), რომელიც ნავთობის მიღება-შენახვისას ხასიათდება მაღალი ეფექტურობით - 98-99%.

საპროექტო ტერიტორიაზე არსებული ძირითადი ინფრასტრუქტურული ობიექტებია: ნავთობპროდუქტების სატუმბი სადგური, ჩამომცლელ-ჩამსხმელი სარკინიგზო ესტაკადა, საწვავის მიმღები კოლექტორი, 10 000 მ³ მოცულობის სარეზერვუარო პარკი (ორი ცალი 2 000 მ³ და ერთი 1000 მ³ რეზერვუარი დიზელისთვის, ხოლო 5 ცალი 1 000 მ³ რეზერვუარი ბენზინისთვის), ნავთობპროდუქტების გასაცემი ფარდული, ხანძარსაწინააღმდეგო დანიშნულების ობიექტები, დაბინძურებული წყლის სალექარი და გამწმენდი მიწისქვეშა ნაგებობა, ავტოცისტერნების სამრეცხაო რკინაბეტონის ბაქანი და ავტოცისტერნებიდან შესაძლო დაღვრილი საწვავის მიმღები ღარი.

დოკუმენტის შესაბამისად, ექსპლუატაციის პირობების ცვლილებების მიზანია სარეზერვუარო პარკის საერთო მოცულობის გაზრდით წლიური ტვირთბრუნვის გაზრდა, რომელიც იქნება 570 000 ტ/წელ (საიდანაც დიზელი იქნება 370 000 ტ, ხოლო ბენზინი 200 000 ტონა.) ცვლილების პროექტის ფარგლებში რეზერვუარების განთავსების ფართობი 0,30 ჰა-ის ნაცვლად გახდება 0,384 ჰა და დაიფარება 755 მ³ ბეტონის საფარით. პროექტის ფარგლებში არსებულ სარეზერვუარო პარკს დაემატება 4 ვერტიკალურ-ცილინდრული რეზერვუარი, 2 - დიზელისთვის (თითოეულის მოცულობა - 2 000 მ³) და 2 - ბენზინისათვის (მოცულობა - 1 000 მ³ და 2 000 მ³). რეზერვუარების საერთო მოცულობა იქნება 17 000 მ³. სარეზერვუარო პარკში ჯამურად განთავსებული იქნება 12 ვერტიკალურ-ცილინდრული რეზერვუარი. ცვლილება, ასევე ითვალისწინებს: არსებული ხანძარსაწინააღმდეგო რეზერვუარის მიმდებარედ დამატებითი 1 000 მ³ ხანძარსაწინააღმდეგო რეზერვუარის და შესაბამისი მილგაყვანილობის მოწყობას; არსებულის სადგურის ანალოგიური ტიპის, მიწისქვეშა სატუმბი სადგურის მოწყობას, 2,8 მ სიღრმეზე და 101 მ² ფართობზე; ნავთობპროდუქტების გასაცემი ფარდულის დამატებას; ავტოცისტერნების სამრეცხაო რკინაბეტონის ბაქანის მოწყობას (პირველადი სალექარის ნაგებობასთან ახლოს) და სამრეცხაოში წარმოქმნილი წყლების მიწისქვეშა მილსადენის შლამსაცავთან შეერთებას; სარეზერვუარო პარკის შემოზვინვას; არსებული გამწმენდი ნაგებობის შეცვლას გაზრდილი წარმადობის (6 ლ/წმ-დან 10 ლ/წმ-მდე) გამწმენდი ნაგებობით; ნარჩენების დასაწყობების რკინაბეტონის ბაქანის მოწყობას, ტერიტორიის დასავლეთის მხარეს 16 მ² ფართობზე.

ახალი შემოზვინვის მოწყობა (მოიცავს ნავთობსაცავების მთელ 0,384ჰა-ს), რკინაბეტონის კედლებით, დაგეგმილია სარეზერვუარო პარკის არსებული შემოზვინვის შიდა პერიმეტრზე. სარეზერვუარო პარკის და შემოზვინვის მოწყობის სამუშაოები განხორციელდება პარალელურ რეჟიმში, საწარმოს ტექნოლოგიური ციკლის შეუჩერებლად. ავარიული სიტუაციის (საწვავის დაღვრის) პრევენციის მიზნით, ტექნოლოგიური ციკლი შეჩერდება, ასევე ნავთობსაცავებში არსებული საწვავი სრულად მომხმარებელზე გაცემა გათვალისწინებულია ძველი და ახალი შემოზვინვის

ერთმანეთთან გადაკვეთისას. შემოზინვის მოწყობის შემდგომ გათვალისწინებულია არსებული (თიხოვანი გრუნტის ფენისაგან შემდგარი) შემოზინვის დემონტაჟი. სატუმბი სადგურის მოწყობა, ასევე განხორციელდება საწარმოო ტექნოლოგიური ციკლის შეჩერების და ნავთობსაცავებში არსებული საწვავის სრულად დაცლის შემდგომ.

ცვლილების ფარგლებში გათვალისწინებული სამუშაოების ბოლო ეტაპზე, გამოყოფილ ფართობზე განთავსდება რეკუპერაციის დანადგარი. დანადგარის შემადგენელი კომპონენტების მონტაჟი განხორციელდება რკინაბეტონის ბაქანზე. კომპანიის მიერ შერჩეულ დანადგარში (KKP) აღდგენის პროცესი უზრუნველყოფილია დაბალი ტემპერატურის კონდენსაციის, პირველადი (მიღებული) კონდენსატით აბსორბციისა და ბოლო ეტაპზე ადსორბციის კომბინაციით. დანადგარის მახასიათებლების მიხედვით, ვერსია „K-ს“ წარმადობაა: 360 მ³/სთ; გაფრქვევის მილის სიმაღლე 8 მ; ეფექტურობა 98-99%; ნარჩენი ემისია - არაუმეტეს 10 გ/მ³; რეკუპერატის რეზერვუარის მოცულობა - 0,8 მ³. რეკუპერაციის დანადგარი ნავთობპროდუქტების საცავში გამოყენებული იქნება ნახშირწყალბადების ორთქლის წარმოშობის 3 უბანზე: ფოლადის ვერტიკალურ რეზერვუარებზე, სარკინიგზო ესტაკადასა და ავტო-ესტაკადაზე. აღნიშნულ უბნებზე წარმოქმნილი ბენზინის ორთქლი ატმოსფეროში გაფრქვევის ნაცვლად შეიწოვება რეკუპერაციის აგრეგატში, გარდაიქმნება სითხედ - ბენზინად და ჩაედინება ბენზინის რეზერვუარებში. სკოპინგის ანგარიშის თანახმად, რეკუპერაციის დანადგარი ასევე წარმატებით შეიძლება გამოყენებული იქნეს დიზელის საწვავისათვის, საჭიროების შემთხვევაში.

საპროექტო ობიექტის ტექნოლოგიური პროცესი გულისხმობს ნავთობპროდუქტების მიღება-გაცემას. დიზელის და ბენზინის მიღება-დაცლა მოხდება რკინიგზის ჩიხით. ერთდროულად შეიძლება დაიცალოს 12 ვაგონ-ცისტერნა. ნავთობპროდუქტების გაცემა გათვალისწინებულია ავტოცისტერნებითა და რკინიგზის ვაგონებით. ერთდროულად შესაძლებელია 6 ავტოცისტერნის მომსახურება. ვაგონ-ცისტერნებიდან ნავთობპროდუქტების მიღება-გადატუმბვას და რეზერვუარებიდან ავტოცისტერნებში-ვაგონცისტერნებში გაცემას უზრუნველყოფს ტექნოლოგიური მილგაყვანილობა და სატუმბი სადგურები. სკოპინგის ანგარიშში მოცემულია ინფორმაცია ტექნოლოგიური მილგაყვანილობისა და ტუმბოების მახასიათებლების შესახებ, ტუმბოების წარმადობის მითითებით.

დოკუმენტის თანახმად, წყლის გამოყენება პროექტის ფარგლებში დაგეგმილია სასმელ-სამეურნეო მიზნებისათვის, რეზერვუარების რეცხვისათვის, ავტომანქანების რეცხვისათვის და სახანძრო მიზნებისთვის. **რეზერვუარების რეცხვისათვის წყლის გამოყენების საკითხი საჭიროებს დაზუსტებას, ვინაიდან საწარმოს ახალი ტექნოლოგია რეზერვუარების დასუფთავებას ითვალისწინებს ჰაერის მაღალი წნევის მეშვეობით.** წყალაღება გათვალისწინებულია ქ. თბილისის წყალმომარაგების ქსელიდან. საპროექტო ობიექტზე წარმოიქმნება სამეურნეო-საყოფაცხოვრებო ჩამდინარე წყლები, სანიაღვრე ჩამდინარე წყლები და საწარმოო-სანიაღვრე ჩამდინარე წყლები. სამეურნეო-ფეკალური წყლები ჩაედინება ქ. თბილისის საკანალიზაციო ქსელში. სანიაღვრე ჩამდინარე წყლები (არა საოპერაციო მოედნებიდან) გროვდება ტერიტორიის პერიმეტრზე არსებულ კიუვეტებში და ჩაედინება ქალაქის არსებულ სანიაღვრე ქსელში (ქიზიყის ქუჩაზე). დაბინძურებული საწარმოო-სანიაღვრე წყლები (საოპერაციო მოედნებიდან: რკინიგზის ტერიტორია, ავტოსამრეცხაო, სარეზერვუარო პარკი, ავტოცისტერნებში საწვავის გასაცემი ესტაკადები) შესაბამისი შემკრები და გამწმენდი ინფრასტრუქტურის (სალექარისა და ნავთობდამჭერის) გავლით ჩაედინება ქალაქის არსებულ სანიაღვრე ქსელში (ქიზიყის

ქუჩაზე). სკოპინგის ანგარიშის შესაბამისად, სანიაღვრე-ჩამდინარე წყლის რაოდენობა იქნება - 140312,576მ³/წწ. ცვლილების პროექტის ფარგლებში, დაბინძურებული ჩამდინარე წყლების გაწმენდისთვის გათვალისწინებულია არსებული ΦCH-6 ტიპის სალექარის (წარმადობა - 6 ლ/წმ) ჩანაცვლება ΦCH-10 ტიპის სალექარით (წარმადობა - 10ლ/წმ), რომლის ეფექტურობა ნავთობპროდუქტებისათვის - 99,9%-ს, ხოლო შეწონილი ნაწილაკებისათვის - 97%-ს შეადგენს.

დოკუმენტის მიხედვით, საწარმოს ახალი ტექნოლოგია ცარიელი რეზერვუარების დასუფთავებას ითვალისწინებს ჰაერის მაღალი წნევის მეშვეობით. წარმოქმნილი ჰაერის/ნახშირწყალბადების ორთქლის მოხდება რეკუპერაციის დანადგარში, გარდაიქმნება სითხედ და გადავა შესაბამის რეზერვუარში.

სკოპინგის ანგარიშში წარმოდგენილია პროექტის განხორციელებით გარემოს სხვადასხვა კომპონენტებზე მოსალოდნელი ზემოქმედების შესახებ ინფორმაცია. ასევე ზოგადი ინფორმაცია იმ ღონისძიებების შესახებ, რომელიც გათვალისწინებულია უარყოფითი ზემოქმედების თავიდან აცილებისთვის, შემცირებისთვის ან/და შერბილებისათვის. პროექტის ფარგლებში გარემოზე მოსალოდნელი ზემოქმედება ძირითადად დაკავშირებული იქნება ატმოსფერული ჰაერის დაბინძურებასთან.

ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა გამოყოფა მოსალოდნელია: საწვავის რეზერვუარებიდან, რკინიგზის ჩიხიდან, ავტოცისტერნებიდან და ვაგონცისტერნებიდან, სატუმბი სადგურიდან და ნავთობდამჭერიდან. ატმოსფერულ ჰაერში ძირითადად გამოიყოფა ნავთობპროდუქტების ნახშირწყალბადები და გოგირდწყალბადი. სკოპინგის ანგარიშში მოცემულია იდენტიფიცირებული წყაროებიდან მოსალოდნელი ემისიების გაანგარიშება. სკოპინგის ანგარიშის შესაბამისად, კუმულაციური ეფექტის გათვალისწინებით, გაფრქვეული მავნე ნივთიერებების კონცენტრაცია როგორც უახლოეს მოსახლესთან, ასევე 500-მეტრიანი რადიუსის საზღვარზე არ გადააჭარბებს მავნე ნივთიერებათა ზღვრულად დასაშვებ კონცენტრაციას. მნიშვნელოვანია გზშ-ის ეტაპზე წარმოდგენილი იქნეს კუმულაციური ზემოქმედების (განსაკუთრებით ატმოსფერული ჰაერის დაბინძურების ჭრილში) დეტალური ანალიზი, სადაც სხვადასხვა ფაქტორებთან ერთად გათვალისწინებული იქნება ასევე პროდუქციის ტრანსპორტირების საკითხი. ამასთან, კუმულაციური ზემოქმედების შეფასებაში გათვალისწინებული იქნეს, როგორც 500 მეტრის, ისე მის ფარგლებს გარეთ არსებული საქმიანობები.

სკოპინგის ანგარიშში არ არის სათანადოდ განხილული პროექტის განხორციელების ფარგლებში ნარჩენების წარმოქმნითა და გავრცელებით მოსალოდნელი ზემოქმედების საკითხი, მათ შორის წარმოქმნილი ნარჩენების მართვის შესახებ ინფორმაცია. საქმიანობის სპეციფიკის მიუხედავად დასაზუსტებელია ინფორმაცია ნავთობშლამების და მათი მართვის შესახებ, რომელიც ტექნოლოგიური ციკლის მუდმივი თანმდევია და საჭიროებს სათანადო გარემოსდაცვითი მართვის ღონისძიებების დაგეგმვას.

პროექტის განხორციელება დაკავშირებულია მიწისქვეშა/გრუნტის წყლების და ნიადაგის/გრუნტის შესაძლო დაბინძურებასთან. გარემოს აღნიშნულ კომპონენტებთან დაკავშირებით სკოპინგის ანგარიშში წარმოდგენილი შეფასება ზოგადია და გზშ-ის ეტაპზე საჭიროებს დეტალურ ანალიზს. მათ შორის, მნიშვნელოვანია განისაზღვროს სარეზერვუარო პარკის და მასთან დაკავშირებული ინფრასტრუქტურის ფარგლებში ნიადაგის/გრუნტის ზედაპირული ფენის დაბინძურების მაღალი რისკის უბნები და

შემუშავდეს დაბინძურებისაგან დაცვის შესაბამისი პრევენციული ღონისძიებები და მონიტორინგის გეგმა.

ადმინისტრაციული წარმოების ეტაპზე სამინისტრომ უზრუნველყო წარმოდგენილი სკოპინგის ანგარიშის და საჯარო განხილვის, როგორც სამინისტროს ოფიციალურ ვებგვერდზე, ისე სამგორის რაიონის ადმინისტრაციული ერთეულის შენობის საინფორმაციო დაფაზე განთავსება. ინფორმაცია განთავსდა ასევე სსიპ „გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრის“ ვებგვერდზე და გადაიგზავნა ცენტრის გამომწერებთან ელ. ფოსტის მეშვეობით. აღნიშნულ სკოპინგის ანგარიშთან დაკავშირებით საჯარო განხილვა გაიმართა 2022 წლის 14 მარტს. საჯარო განხილვას ესწრებოდნენ: საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს, სკოპინგის ანგარიშის შემდგენელი საკონსულტაციო კომპანიის შპს „BS Group“, შპს „სოკარ ჯორჯია პეტროლეუმის“ და სამგორის რაიონის გამგეობის წარმომადგენლები. საჯარო განხილვის ფარგლებში პროექტთან დაკავშირებით შენიშვნები არ გამოთქმულა. ადმინისტრაციული წარმოების ეტაპზე, პროექტთან დაკავშირებით წერილობითი შენიშვნები არ ყოფილა წარმოდგენილი.

სკოპინგის ანგარიშის თანახმად, შესწავლილ იქნა საპროექტო ტერიტორია, ხოლო ჩატარებული სამუშაოების შედეგად მოხდა გარემოზე და ადამიანის ჯანმრთელობაზე მოსალოდნელი ძირითადი ზემოქმედების წყაროების, სახეებისა და ობიექტების იდენტიფიცირება. სკოპინგის პროცედურის შედეგად სააგენტოს მიერ განსაზღვრული და დადგენილი იქნა დაგეგმილი საქმიანობის გზშ-ის ანგარიშის მომზადებისათვის საჭირო კვლევების, მოსაპოვებელი და შესასწავლი ინფორმაციის ჩამონათვალი, ასევე გზშ-ის პროცესში დეტალურად შესასწავლი ზემოქმედებების საკითხები.

გზშ-ის ანგარიშის მომზადებისათვის საჭირო კვლევების, მოსაპოვებელი და შესასწავლი ინფორმაციის ჩამონათვალი:

1. **გზშ-ის ანგარიში უნდა მოიცავდეს:** „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მე-10 მუხლის მე-3 ნაწილით დადგენილ ინფორმაციას;
2. **გზშ-ის ანგარიშს უნდა დაერთოს:** „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მე-10 მუხლის მე-4 ნაწილით განსაზღვრული დოკუმენტაცია;
3. **გზშ-ის ანგარიშში წარმოდგენილი უნდა იყოს:** სკოპინგის ანგარიშში მითითებული (განსაზღვრული, ჩასატარებელი) კვლევების შედეგები, მოპოვებული და შესწავლილი ინფორმაცია, გზშ-ის პროცესში დეტალურად შესწავლილი ზემოქმედებები და შესაბამისი შემცირების/შერბილების ღონისძიებები;
- 3.1. **გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის მე-10 მუხლის მე-2 ნაწილის შესაბამისად გზშ-ის ანგარიში ხელმოწერილი უნდა იყოს იმ პირის/პირების მიერ, რომელიც/რომლებიც მონაწილეობდა/მონაწილეობდნენ მის მომზადებაში, მათ შორის, კონსულტანტის მიერ;**
4. **გზშ-ის ანგარიშში წარმოდგენილი უნდა იყოს:**
 - არსებული, №53 (11.08.2017) ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნით (2021 წლის 15 იანვრის გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილებით (ბრძანება №2-58)), განსაზღვრული საქმიანობის შესახებ ინფორმაცია;
 - ექსპლუატაციის პირობების ცვლილების საჭიროების დასაბუთება;
 - ექსპლუატაციის პირობების ცვლილების აღწერა;

- საქმიანობის განხორციელების ადგილის აღწერა, მათ შორის: საკადასტრო კოდი, საპროექტო ტერიტორიის Shp ფაილები და GPS კოორდინატები;
- ექსპლუატაციის პირობების ცვლილების გათვალისწინებით ნავთობსაცავის განახლებული გენ-გეგმა (მაღალი გარჩევადობით), შესაბამისი ექსპლიკაციით (გაფრქვევის და ხმაურის გავრცელების წყაროების მითითებით);
- საპროექტო ტერიტორიიდან დაზუსტებული მანძილი უახლოეს საცხოვრებელ სახლამდე და სხვა უახლოეს ობიექტამდე;
- ინფორმაცია 500 მ რადიუსის საზღვრებში არსებული ნებისმიერი ტიპის სამრეწველო, მათ შორის საპროექტო საქმიანობის ანალოგიური ობიექტების შესახებ (მანძილებისა და საქმიანობის მითითებით);
- გარემოს დაცვის მიზნით შემოთავაზებული გონივრული ალტერნატიული ვარიანტების ანალიზი, შესაბამისი დასაბუთებით. მათ შორის წარმოდგენილი იქნეს უმოქმედობის ალტერნატივა, ტექნოლოგიური ალტერნატივები, ობიექტის განთავსების ალტერნატივა, და შერჩეული ალტერნატივების დასაბუთება გარემოსდაცვითი თვალსაზრისით. **გზშ-ის ანგარიშის შესაბამის ქვეთავში, დეტალურად უნდა იქნეს დასაბუთებული ტექნოლოგიური ალტერნატივებიდან შერჩეული ალტერნატივების გარემოსდაცვითი, სოციალურ-ეკონომიკური და ტექნიკური უპირატესობები. ამასთან სათანადოდ უნდა იქნეს განხილული უმოქმედობის ალტერნატივა, შესაბამისი დასაბუთებით;**
- ობიექტზე არსებული ფაქტობრივი მდგომარეობის/სიტუაციის და მიმდინარე ტექნოლოგიური პროცესების, ასევე ტექნოლოგიური უბნების დეტალური აღწერა;
- დეტალური ინფორმაცია ექსპლუატაციის პირობების ცვლილების პროექტის ფარგლებში განსახორციელებელი სამუშაოების/ღონისძიებების შესახებ. დაგეგმილი ცვლილებების ფარგლებში გათვალისწინებული ინფასტრუქტურის მოწყობა-ექსპლუატაციის ეტაპების დეტალური აღწერა;
- ნავთობსაცავის შემადგენელი და დამხმარე ინფრასტრუქტურული ობიექტების, დანადგარებისა და ტექნოლოგიური მოწყობილობების აღწერა (**დაგეგმილი და არსებული უბნები**), შესაბამისი თანდართული სქემით და სიტუაციური ნახაზებით;
- სარეზერვუარო პარკის დეტალური დახასიათება არსებული სიტუაციისა და ექსპლუატაციის პირობების ცვლილების გათვალისწინებით;
- სარეზერვუარო პარკის დეტალური აღწერა;
- სარეზერვუარო პარკში არსებული და საპროექტო რეზერვუარების შესახებ დეტალური ინფორმაცია (ტიპი, მოცულობა და სხვ);
- რეზერვუარების დასუფთავების ტექნოლოგიის შესახებ ინფორმაცია;
- თითოეული რეზერვუარის (არსებული, საპროექტო) და მათი ჯამური მოცულობის შესახებ ინფორმაცია (თითოეული რეზერვუარის ფუნქციური დატვირთვის მითითებით);
- საპროექტო ცვლილების გათვალისწინებით, სარეზერვუარო პარკის ტერიტორიის შესაბამისი მოპირკეთების შესახებ ინფორმაცია (სარეზერვუარო პარკის ჰიდროსაინჟოლაციო ფენის აღწერა);
- **დეტალური ინფორმაცია რეზერვუარ(ებ)იდან დაღვრილი ნავთობპროდუქტის მოცულობის შეკავების უზრუნველყოფის შესახებ.** მათ შორის: ცვლილების პროექტის გათვალისწინებით სარეზერვუარო პარკის შემოზვინვის შესახებ დეტალური ინფორმაცია (რომლის პარამეტრები და შიდა სასარგებლო

მოცულობა გაანგარიშებული უნდა იყოს ნავთობპროდუქტების ავარიული დაღვრის ეფექტური შეკავების გათვალისწინებით);

- სარეზერვუარო პარკში ავარიულად დაღვრილი პროდუქციის შემდგომი მართვის ღონისძიებების დეტალური აღწერა;
- ტექნოლოგიური მილგაყვანილობიდან ან/და სხვა ტექნოლოგიური მოწყობილობების დაზიანებისას შემთხვევით დაღვრილი ნავთობპროდუქტების მართვის საკითხები;
- ნავთობპროდუქტების დაცლა-გადატვირთვის ოპერაციებისათვის საჭირო ინფრასტრუქტურის დეტალური აღწერა, მათ შორის: ინფორმაცია არსებული და საპროექტო სატუმბი სადგურის შესახებ (ტუმბოების რაოდენობის, პარამეტრებისა და წარმადობების მითითებით), ინფორმაცია გამოყენებული სარკინიგზო ესტაკადის შესახებ, არსებული და საპროექტო ტექნოლოგიური მილების შესახებ და ა.შ.;
- ექსპლუატაციის პირობების ცვლილების გათვალისწინებით საქმიანობის ტექნოლოგიური სქემის და ტექნოლოგიური ციკლის დეტალური აღწერა (ნავთობპროდუქტების მიღება-შენახვა და გაცემის პროცედურების/ოპერაციების დეტალური, თანმიმდევრული აღწერა);
- ექსპლუატაციის პირობების ცვლილების გათვალისწინებით ინფორმაცია ნავთობსაცავის საპროექტო წარმადობის-ტვირთბრუნვის შესახებ;
- **ნავთობპროდუქტების მიღება-გაცემის გეგმა-გრაფიკი;**
- ტექნოლოგიური ციკლის ჰერმეტიულობის შესახებ დეტალური ინფორმაცია;
- **დეტალური ინფორმაცია** საპროექტო რეკუპერაციის სისტემის შესახებ, შესაბამისი საპასპორტო მონაცემების და ეფექტურობის მითითებით. ამასთან, მნიშვნელოვანია გზშ-ის ეტაპზე წარმოდგენილი იქნეს რეკუპერაციის სხვა/ალტერნატიული დანადგარების და შერჩეული დანადგარის დასაბუთების შესახებ ინფორმაცია;
- ნავთობპროდუქტების ტრანსპორტირების დეტალური აღწერა, სამომრავო მარშრუტების და ტრანსპორტირების სქემის მითითებით (სატრანსპორტო ნაკადების მართვის გეგმა);
- **დეტალური ინფორმაცია** ტექნოლოგიური პროცესების (მათ შორის, გამწმენდის მოწყობილობაში, რეზერვუარებში დაგროვილი) დროს წარმოქმნილი ნავთობშლამების შესახებ, მოსალოდნელი რაოდენობის და შემდგომი მართვის კონკრეტული ღონისძიებების მითითებით. ამასთან, დაზუსტებული ინფორმაცია არსებული შლამსაცავის შესახებ;
- დეტალური ინფორმაცია, მშენებლობისა და ექსპლუატაციის ეტაპზე წარმოქმნილი ნარჩენების კლასიფიკაციისა და მათი შემდგომი მართვის შესახებ, ნარჩენების მართვის კოდექსისა და მისგან გამომდინარე ნორმატიული აქტების მოთხოვნების შესაბამისად;
- **დეტალური ინფორმაცია** პროექტის ფარგლებში გათვალისწინებული, ნარჩენების დასაწყობების ობიექტის შესახებ, მათ შორის დაზუსტებული ინფორმაცია დასაწყობებული ნარჩენების რაოდენობის და დასაწყობების პირობების შესახებ;
- ცვლილების პროექტის გათვალისწინებით, ინფორმაცია ობიექტის სასმელ-სამეურნეო და საწარმოო წყალმომარაგების საკითხების შესახებ;
- ცვლილების პროექტის გათვალისწინებით, ინფორმაცია სამეურნეო-ფეკალური და საწარმოო წყლების მართვის შესახებ;

- ცვლილების პროექტის გათვალისწინებით, ინფორმაცია ნავთობსაცავის ტერიტორიაზე (საოპერაციო და არასაოპერაციო მოედნებიდან) წარმოქმნილი სანიაღვრე წყლების და მათი მართვის შესახებ;
- ინფორმაცია ჩამდინარე წყლების შეკრებისთვის და შესაბამის გამწმენდ სისტემაში (სალექარი, ნავთობდამჭერი) მიწოდებისთვის გათვალისწინებული ინფრასტრუქტურის შესახებ;
- ინფორმაცია სარეზერვუარო პარკში გაჟონვის საკონტროლო ჭის და სადრენაჟო სისტემის არსებობის შესახებ;
- ობიექტის საკანალიზაციო სქემა, გენგეგმაზე დატანით;
- ობიექტზე წარმოქმნილი ჩამდინარე წყლების ქალაქის საკანალიზაციო/სანიაღვრე სისტემაში ჩაშვებასთან დაკავშირებით წარმოდგენილი იქნეს საკანალიზაციო/სანიაღვრე სისტემის მფლობელთან შეთანხმების შესახებ ინფორმაცია;
- **დეტალური ინფორმაცია** ტერიტორიაზე არსებული გამწმენდი სისტემის შესახებ, მათ შორის:
- ინფორმაცია არსებული და საპროექტო სალექარის, ასევე ნავთობდამჭერის შესახებ - გამწმენდი ნაგებობების პარამეტრების, საპასპორტო მონაცემების (მათ შორის წარმადობების) და ეფექტურობის მითითებითა;
- ასევე წარმოდგენილი უნდა იყოს შესაბამისი დასაბუთება - ექსპლუატაციის პირობების ცვლილების ფარგლებში, სარეზერვუარო პარკის გაზრდილი შიდა მოცულობის საწარმო-სანიაღვრე წყლების არსებულ გამწმენდ სისტემაში მიღების და მისი ეფექტურად გაწმენდის შესაძლებლობის შესახებ;
- ინფორმაცია ხანძარსაწინააღმდეგო წყლების შესახებ, მათ შორის ახალი ხანძარსაწინააღმდეგო რეზერვუარის და შესაბამისი მილგაყვანილობის შესახებ;
- ხანძარსაწინააღმდეგო ღონისძიებების აღწერა (მათ შორის, ხანძარსაწინააღმდეგო ქაფის სადგურის შესახებ ინფორმაცია);
- ინფორმაცია პროექტის ფარგლებში მოსალოდნელი ავარიული რისკების შეფასების შესახებ;
- ინფორმაცია სამშენებლო სამუშაოების შესახებ, მათ შორის: სამშენებლო სამუშაოების გეგმა-გრაფიკი; მცენარეული და ნიადაგის საფარის (არსებობის შემთხვევაში) მოხსნის სამუშაოების, გრუნტის სამუშაოების და სარეკულტივაციო სამუშაოების შესახებ დეტალური ინფორმაცია („ნაყოფიერი ფენის მოხსნის, შენახვის, გამოყენებისა და რეკულტივაციის შესახებ“ ტექნიკური რეგლამენტის მოთხოვნათა დაცვით); მშენებლობაში გამოყენებული ტექნიკის ჩამონათვალი, რაოდენობა და სხვა;
- დასაქმებული ადამიანების რაოდენობა, მათ შორის დასაქმებულთა შორის ადგილობრივი მოსახლეობის წილი, ასევე პერსონალის პროფესიული და ტექნიკური სწავლების შესახებ ინფორმაცია;
- არახელსაყრელ მეტეოროლოგიურ პირობებში საწარმოს ფუნქციონირების შეზღუდვის ღონისძიებების გეგმა;
- ინფორმაცია საპროექტო ტერიტორიის ფარგლებში (განსაკუთრებით მოსახლეობის მხარეს) გამწვანების ზოლის მოწყობის შესაძლებლობის შესახებ;
- ინფორმაცია გზმ-ის ფარგლებში ჩატარებული საბაზისო/საძიებო კვლევებისა და გზმ-ის ანგარიშის მომზადებისთვის გამოყენებული მეთოდების შესახებ.

5. პროექტის განხორციელების შედეგად გარემოზე მოსალოდნელი ზემოქმედების შეფასება გარემოს თითოეული კომპონენტისათვის და პროექტის განხორციელების შედეგად მოსალოდნელი ზემოქმედებების შეჯამება, მათ შორის:

- პროექტის ფარგლებში მოსალოდნელი ზემოქმედება ატმოსფერულ ჰაერზე, სადაც მოცემული უნდა იყოს:
 - ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა გამოყოფისა და გაფრქვევის წყაროები (გენ-გეგმაზე მითითებით), გაფრქვეული მავნე ნივთიერებები, გაფრქვევის რაოდენობრივი მაჩვენებლები, გაბნევის ანგარიში;
 - ატმოსფერულ ჰაერზე მოსალოდნელი ზემოქმედების პრევენციული და შემარბილებელი ღონისძიებები. მათ შორის ინფორმაცია ჰაერგამწმენდი სისტემის შესახებ (საპასპორტო მონაცემები);
 - ინფორმაცია სარეზერვუარო პარკის ტერიტორიაზე სუნის წარმომქმნელი პოტენციური წყაროების შესახებ. იდენტიფიცირებული წყარო(ები)დან სუნის გავრცელების შემარბილებელი და პრევენციული ღონისძიებები;
 - ატმოსფერული ჰაერის ხარისხის მონიტორინგის გეგმა;
- ექსპლუატაციის პირობების ცვლილების გათვალისწინებით ატმოსფერულ ჰაერში გაფრქვეულ მავნე ნივთიერებათა ზღვრულად დასაშვები გაფრქვევის ნორმების პროექტი;
- ინფორმაცია ობიექტზე არსებული/საპროექტო ხმაურის გამომწვევი წყაროების და მათი მუშაობის დროის/ხანგრძლივობის შესახებ. პროექტის ფარგლებში ხმაურის გავრცელებით მოსალოდნელი ზემოქმედების შეფასება (ხმაურის გავრცელების დონეების გაანგარიშება და მოდელირება), შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებების მითითებით;
- პროექტის ფარგლებში მოსალოდნელი ზემოქმედების შეფასება ნიადაგის/გრუნტის ხარისხზე და შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები. **განისაზღვროს სარეზერვუარო პარკის და მასთან დაკავშირებული ინფრასტრუქტურის ფარგლებში ნიადაგის/გრუნტის ზედაპირული ფენის დაბინძურების მაღალი რისკის უბნები და შემუშავდეს დაბინძურებისაგან დაცვის შესაბამისი პრევენციული ღონისძიებები და მონიტორინგის გეგმა;**
- შესაძლო ზემოქმედების შეფასება მიწისქვეშა/გრუნტის წყლებზე. ამასთან, ინფორმაცია დამაბინძურებელი ნივთიერებების ავარიული დაღვრის შემთხვევაში მათი ღრმა ფენებში გავრცელების და შესაბამისი პრევენციული/შემარბილებელი ღონისძიებების შესახებ;
- შესაძლო ზემოქმედების შეფასება ზედაპირული წყლის ობიექტზე, ზედაპირული წყლების ობიექტების დაბინძურების რისკები და შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები;
- ინფორმაცია ბიოლოგიურ გარემოზე შესაძლო ზემოქმედების და შემარბილებელი ღონისძიებების შესახებ;
- ნარჩენების წარმოქმნით და გავრცელებით მოსალოდნელი ზემოქმედების შეფასება, ნარჩენების მართვის საკითხების/პრევენციული ღონისძიებების მითითებით (ნარჩენების მართვის გეგმა);
- ნავთობპროდუქტების სატრანსპორტო გადაზიდვებით გარემოზე მოსალოდნელი ზემოქმედების შეფასება, შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებების მითითებით;
- კუმულაციური ზემოქმედების შესახებ დეტალური ინფორმაცია, როგორც 500 მ-იან რადიუსში, ისე მის მიმდებარედ არსებული ობიექტების გათვალისწინებით. კუმულაციური ზემოქმედების შეფასება წარმოდგენილი უნდა იქნეს გარემოს თითოეული კომპონენტისთვის. ამასთან მნიშვნელოვანია გათვალისწინებული იქნეს სატრანსპორტო ოპერაციებით მოსალოდნელი კუმულაციური ზემოქმედების საკითხი. კუმულაციურ ზემოქმედებასთან მიმართებაში განისაზღვროს შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები (მათ შორის,

- ხმაურის დონისა და ატმოსფერული ჰაერის დაბინძურების შემცირების მიზნით წარმოდგენილ იქნეს საუკეთესო ალტერნატივები, დეტალური დასაბუთებით);
- პროექტის განხორციელებით გამოწვეული ზემოქმედების შეფასება სოციალურ-ეკონომიკურ გარემოზე, ასევე განსაზღვრული იყოს ადამიანის ჯანმრთელობასთან/უსაფრთხოებასთან დაკავშირებული რისკები, შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებების მითითებით; ამასთან, მოცემული იყოს სკოპინგის ეტაპზე საზოგადოების ინფორმირებისა და მათ მიერ წარმოდგენილი მოსაზრებებისა და შენიშვნების შეფასება;
 - ისტორიულ-კულტურულ და არქეოლოგიურ ძეგლებზე შესაძლო ზემოქმედების შეფასება;
 - პროექტის ფარგლებში მოსალოდნელ გარემოზე შეუქცევადი ზემოქმედების შეფასება და მისი აუცილებლობის დასაბუთება;
 - გარემოზე მნიშვნელოვანი ზემოქმედების აღწერა, რომელიც განპირობებულია ავარიისა და კატასტროფის რისკის მიმართ საქმიანობის მოწყვლადობით;
 - ავარიულ სიტუაციებზე რეაგირების სამოქმედო გეგმა;
 - ექსპლუატაციის პირობების ცვლილების გათვალისწინებით შემუშავებული კონკრეტული სახის შემარბილებელი ღონისძიებების შემაჯამებელი გეგმა-გრაფიკი;
 - ექსპლუატაციის პირობების ცვლილების გათვალისწინებით შემუშავებული გარემოსდაცვითი მონიტორინგის შემაჯამებელი გეგმა-გრაფიკი (საკონტროლო წერტილების, მონიტორინგის სიხშირის, მეთოდის და ა.შ. მითითებით);
 - გზშ-ის ფარგლებში შემუშავებული ძირითადი დასკვნები, რეკომენდაციები და საქმიანობის პროცესში განსახორციელებელი ძირითადი ღონისძიებები;
6. საკითხები/შენიშვნები, რომელიც გათვალისწინებული უნდა იქნეს გზშ-ის ანგარიშში:
- დაგეგმილი საქმიანობა შესაბამისობაში უნდა იყოს „ნავთობის ბაზების უსაფრთხო ექსპლუატაციის შესახებ ტექნიკური რეგლამენტის“ მოთხოვნებთან, ხოლო შესაბამისი ინფორმაცია აისახოს გზშ-ის ანგარიშში;
 - №53 (11.08.2017) ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნით (2021 წლის 15 იანვრის გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილება (ბრძანება №2-58)) განსაზღვრული პირობების შესრულების მდგომარეობის შესახებ დეტალური ინფორმაცია (განხილული იქნეს თითოეული პირობის შესრულების საკითხი/ანალიზი);
 - ობიექტზე გარემოსდაცვითი ზედამხედველობის დეპარტამენტის მიერ ჩატარებული გეგმიური-არაგეგმიური შემოწმებების, გამოვლენილი დარღვევების (არსებობის შემთხვევაში) და მათი აღმოფხვრისთვის განსაზღვრული ქმედებების/ღონისძიებების შესახებ ინფორმაცია;
 - ვინაიდან პროექტის ფარგლებში გათვალისწინებულია არსებული ტექნოლოგიური პროცესის, წარმადობისა და სარეზერვუარო პარკის ცვლილება - გზშ-ის ანგარიშში უნდა მოიცავდეს მიმდინარე საქმიანობის-ტექნოლოგიური უზნების შესახებ ერთიან, დეტალურ ინფორმაციას და მითითებული უნდა იყოს მოთხოვნა №53 (11.08.2017) ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნის (2021 წლის 15 იანვრის გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილება (ბრძანება №2-58)) გაუქმების შესახებ;

- სკოპინგის ანგარიშიდან დგინდება, რომ რეზერვუარებიდან და მილსადენებიდან ნარჩენი ნავთობპროდუქტები, დაცლის შემდგომ, ერთიანდება სადრენაჟო მილსადენში, შესაბამისი ტუმბოს საშუალებით იტვირთება სპეციალურ ავტომატქანებში და გადაიტვირთება ნავთობპროდუქტების გადამამუშავებელ საწარმოში. **ნარჩენი ნავთობპროდუქტების მართვის აღნიშნული ტექნოლოგიური პროცესი საჭიროებს დაზუსტებას, მათ შორის მნიშვნელოვანია დეტალურად განიმარტოს ნავთობპროდუქტების გადამამუშავებელ საწარმოში მიწოდების და აღნიშნული ფუნქციური დატვირთვის ობიექტის შესახებ ინფორმაცია;**
- სკოპინგის ანგარიშში არ არის სათანადოდ აღწერილი და გზშ-ის ეტაპზე დაზუსტებას საჭიროებს ორთქლის დამჭერი/რეკუპერაციის სხვა დანადგარების მახასიათებლების შესახებ ინფორმაცია, რაც შესაძლებელს გახდის რეკუპერაციის სისტემის ალტერნატიული ვარიანტების სათანადო შეფასებას;
- მნიშვნელოვანია გზშ-ის ეტაპზე პროექტის განხორციელება დეტალურად იქნეს დასაბუთებული სოციალურ-ეკონომიკურ გარემოზე მოსალოდნელი დადებითი და ეკოლოგიურ გარემოზე მოსალოდნელი უარყოფითი ზემოქმედების ურთიერთშეწონის საფუძველზე. ამასთან, წარმოდგენილი უნდა იყოს საქმიანობის განუხორციელებლობის (უმოქმედობის) შემთხვევაში გარემოს არსებული მდგომარეობის ბუნებრივად განვითარების აღწერა;
- დაზუსტებას საჭიროებს ინფორმაცია რეკუპერაციის ტექნოლოგიურ ციკლში წარმოქმნილი **ნარჩენი ემისიების** მართვის შესახებ;
- სკოპინგის ანგარიშის თანახმად მე-3 თაობის KKR ინსტალაციის ნაკლოვანებას (ვერსია "K") წარმოადგენს **მეორადი ნარჩენების** არსებობა. დაზუსტებას საჭიროებს ინფორმაცია მეორადი ნარჩენების შესახებ. კერძოდ მნიშვნელოვანია დაზუსტდეს იგულისხმება - „ნარჩენი ემისია“ თუ საუბარია სხვა ტიპის ნარჩენზე, რომელიც საჭიროებს სათანადო მართვის ღონისძიებების დაგეგმვას;
- დაზუსტებას საჭიროებს საპროექტო მიწისქვეშა სატუმბი სადგურის მოწყობისა და მოწყობის შედეგად წარმოქმნილი ფუჭი ქანების მართვის საკითხების შესახებ ინფორმაცია;
- სკოპინგის ანგარიშის თანახმად, არსებული სატუმბი დანადგარების მიმდებარედ მოწყობილია ორმო, რომელშიც შესაძლებელია ავარიული სიტუაციის შემთხვევაში (სატუმბის მწყობრიდან გამოსვლა) დაღვრილი საწვავის ჩაღვრა. **მნიშვნელოვანია გზშ-ის ეტაპზე დაზუსტდეს აღნიშნული ორმოს (ტიპი, მოცულობა) შესახებ ინფორმაცია. ამასთან, წარმოდგენილ იქნეს ექსპლუატაციის პირობების ცვლილების და ახალი სატუმბი სადგურის მოწყობის შემდგომ, ავარიული სიტუაციის დროს, ორმოს ეფექტურობის საკითხი;**
- დაზუსტებას საჭიროებს არსებული შლამსაცავის შესახებ ინფორმაცია. გზშ-ის ანგარიშში მოცემული უნდა იყოს შლამსაცავის დეტალური დახასიათება, შესაბამისი პარამეტრების მითითებით. მათ შორის, განხილული უნდა იქნეს - ცვლილების პროექტის (გაზრდილი წარმადობის) გათვალისწინებით არსებულ საცავში ნავთობშლამების შეკავების ეფექტურობის საკითხი;

- გზმ-ის ეტაპზე წარმოდგენილი იქნეს სარეზერვუარო პარკის შემოზონვის და ახალი ინფრასტრუქტურის მოწყობისას ავარიული სიტუაციების პრევენციის მიზნით ტექნოლოგიური ციკლის დროებით შეჩერების და ნავთობსაცავების დაცლის კონკრეტული გეგმა;
- სკოპინგის ანგარიშის შესაბამისად რეკუპერაციის დანადგარი ასევე წარმატებით შეიძლება გამოყენებული იქნეს დიზელის საწვავისათვის. გზმ-ის ეტაპზე დასაზუსტებელია, საჭიროების შემთხვევაში, რეკუპერაციის დანადგარის დიზელის საწვავისათვის გამოყენების შესაძლებლობის შესახებ ინფორმაცია;
- დოკუმენტში აღნიშნულია, რომ არსებული ხანძარსაწინააღმდეგო წყლის რეზერვუარი 400 მ³ მოცულობისაა აღნიშნული საკითხი საჭიროებს დაზუსტებას ვინაიდან №53 (11.08.2017) ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნის მიხედვით აღნიშნული რეზერვუარი 500 მ³ მოცულობისაა;
- რეზერვუარების რეცხვისათვის წყლის გამოყენების საკითხი საჭიროებს დაზუსტებას, ვინაიდან საწარმოს ახალი ტექნოლოგია რეზერვუარების დასუფთავებას ითვალისწინებს ჰაერის მაღალი წნევის მეშვეობით;
- დაგეგმილ საქმიანობასთან დაკავშირებით სსიპ - ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის ტრანსპორტისა და ურბანული განვითარების სააგენტოს **ცნობით**: ტერიტორია მოქცეულია ქ. თბილისის საერთაშორისო აეროპორტის დაბრკოლებებისაგან შემზღვეველი ზედაპირებით შემოფარგლული აეროდრომის რაიონის შეზღუდვის ზონაში, სადაც ნებისმიერი შენობა-ნაგებობის განთავსების ადგილი და სიმაღლე დაინტერესებულმა პირმა უნდა შეათანხმოს აეროდრომის ექსპლუატანტთან შპს „ტავ ურბან საქართველოსთან“;
- საპროექტო მიწის ნაკვეთზე ფიქსირდება ხაზობრივი ნაგებობები (მილსადენი; ელექტროგადამცემი ხაზი), რომელთა გადაკვეთის ან/და საპროექტო ინფრასტრუქტურის თანხვედრის შემთხვევაში გზმ-ის ანგარიშში წარმოდგენილი უნდა იქნეს შესაბამისი ტექნიკური გადაწყვეტის შესახებ ინფორმაცია;
- გზმ-ის ანგარიში წარმოდგენილი უნდა იქნეს წინამდებარე დასკვნით განსაზღვრული მოთხოვნებისა და სკოპინგის დასკვნაში გამოკვეთილი საკითხების გათვალისწინებით.
 - გზმ-ის ანგარიშში წარმოდგენილი უნდა იყოს ინფორმაცია სკოპინგის დასკვნით გათვალისწინებული საკითხების შესაბამისად (ერთიანი ცხრილის სახით).

დასკვნითი ნაწილი:

სკოპინგის დასკვნის მიღების მიზნით ქ. თბილისში, შპს „სოკარ ჯორჯია პეტროლეუმის“ მიერ 10 000 მ³ ჯამური მოცულობის ნავთობპროდუქტების საცავის ექსპლუატაციის პირობების ცვლილების პროექტზე **სავალდებულოა გზმ-ის ანგარიში მომზადდეს** წინამდებარე სკოპინგის დასკვნით გათვალისწინებული კვლევების, მოსაპოვებელი და შესასწავლი ინფორმაციის და წარმოსადგენი დოკუმენტაციის მიხედვით. გზმ-ის ანგარიში

შედგენილი უნდა იყოს მოქმედი კანონმდებლობის, განსაკუთრებით სკოპინგის დასკვნით განსაზღვრული მითითებების სრული დაცვით.